



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ett ode till gymnasieutbildningen

#GLP2021

**Med siktet inställt på
mångsidig kompetens**



En läroplansprocess med fokus på delaktighet 1/2

- Målet att förnya hela läroplansprocessen – innefattar arbetet med läroplansgrunderna, den lokala läroplansprocessen och det stöd Ubs kan erbjuda under läroplansarbetet
- Satsningar på kommunikation och växelverkan
 - **Dialog**, klarspråk, flera informationskanaler
- Gymnasierna och intressegrupperna engageras
- **Startenkät** till alla gymnasier, rundtur i landskapen med UKM och RFV, seminarium för intressegrupper, seminarium med SEN och ämnesföreningar, begäran om utlåtande (läroplansutkastet), möjlighet att kommentera utkastet på nätet
 - 510 kommentarer kom in, 105 undertecknade utlåtanden

#GLP2021

En läroplansprocess med fokus på delaktighet 2/2

- Arbetsgrupper för läroplansgrunderna med sakkunniga från de centrala instanserna
 - 23 arbetsgrupper, som förutom av Utbildningsstyrelsens egna sakkunniga även bestått av 200 utomstående sakkunniga
- Styrgrupp med 20 deltagare
 - Bidragit med sin sakkunskap under processens gång
- Gymnasiernas utvecklingsnätverk **Luke**, numera öppet för alla, fortsätter med sin verksamhet som ett stöd för processen med GLP2021 och för att sammanställa goda modeller
- Tjänsten **eGrunder** formas för att betjäna det lokala arbetet med GLP

Utgångspunkter för GLP-processen

- Den studerande ska behärska både läroämnenas mål och centrala innehåll samt utveckla en mångsidig kompetens, såsom
 - färdigheter som berör lärande och reflektivt tänkande
 - kritiskt och kreativt tänkande
 - samarbetsfärdigheter och kommunikationsfärdigheter
 - kulturella och etiska färdigheter
 - färdigheter att hantera information
 - digitala färdigheter
 - färdigheter att hantera och förstå helheter som överskrider läroämnesgränserna

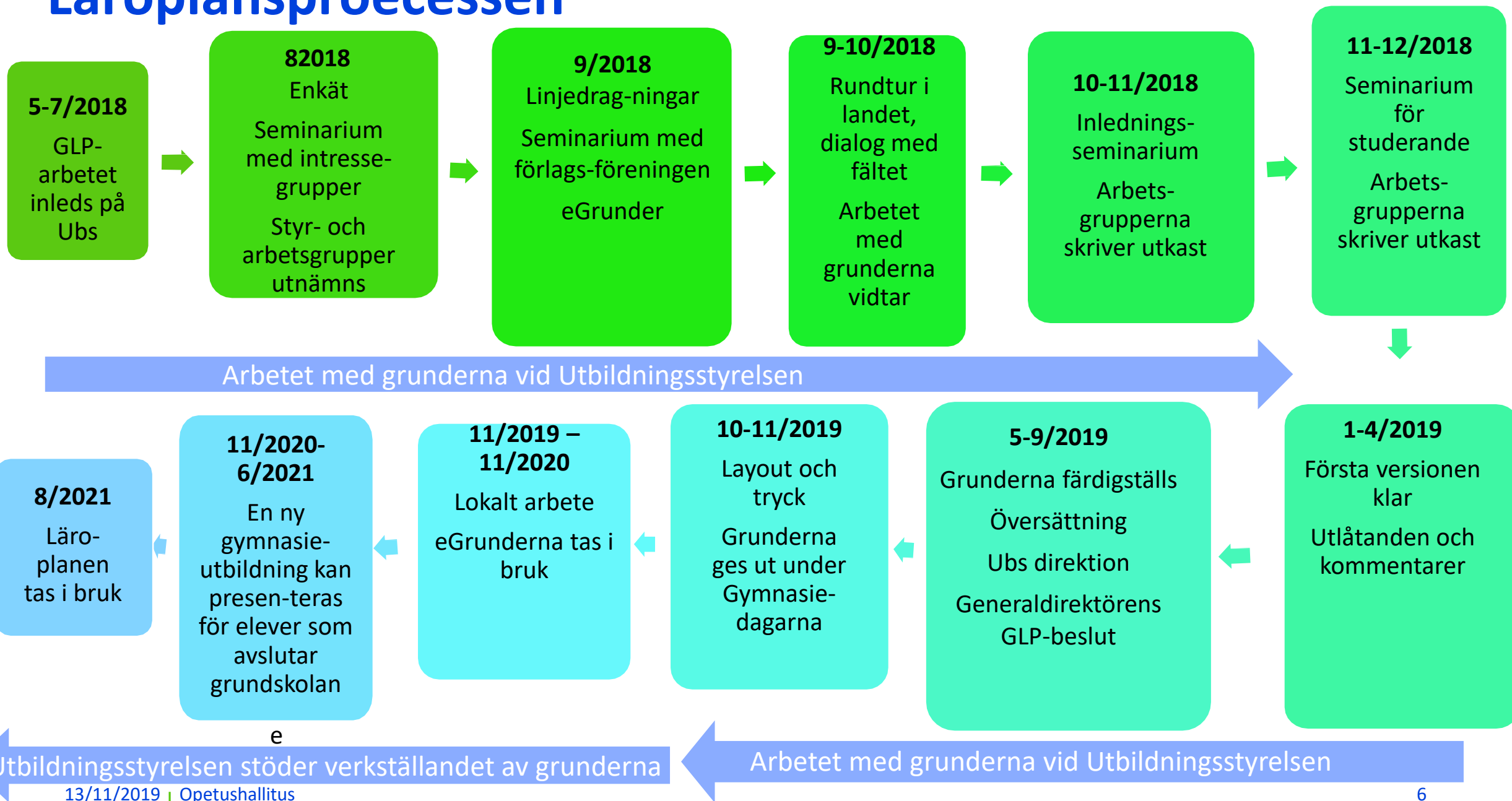
#GLP2021

Utgångspunkter för GLP-processen

- **Hjärtats bildning:** vad har vi kvar då vi glömt allt det vi lärt oss?
- Betydelsen av en verksamhetskultur som präglas av gemenskap och delaktighet
- Kontakter till den omgivande världen
- Livskompetens och färdigheter att påverka på ett ansvarsfullt sätt



Läroplansprocessen



Mål för reformen 1/2

- Gymnasieutbildningen utvecklas så att den bättre än tidigare stödjer de studerandes **välbefinnande, lärande och individuella behov**
- Verksamhetskulturen i gymnasiet utvecklas så att den i **högre grad betonar gemenskap och de studerandes delaktighet**
- De studerande ska få ännu bättre och mer övergripande **färdigheter för fortsatta studier och arbetsliv**



Mål för reformen 2/2

- Främja de studerandes utveckling av **mångsidig kompetens** och möjligheterna till **bredare studieavsnitt och ämnesövergripande studier**
- **Övergången från andra stadiet till högskolestudier ska bli smidigare**
- **Fokus på en bra vardag i gymnasiet**
 - ✓ Gymnasiet ska vara en inspirerande och meningsfull plats som ger glädje i vardagen för de studerande samt för lärarna, rektorerna och stödpersonalen



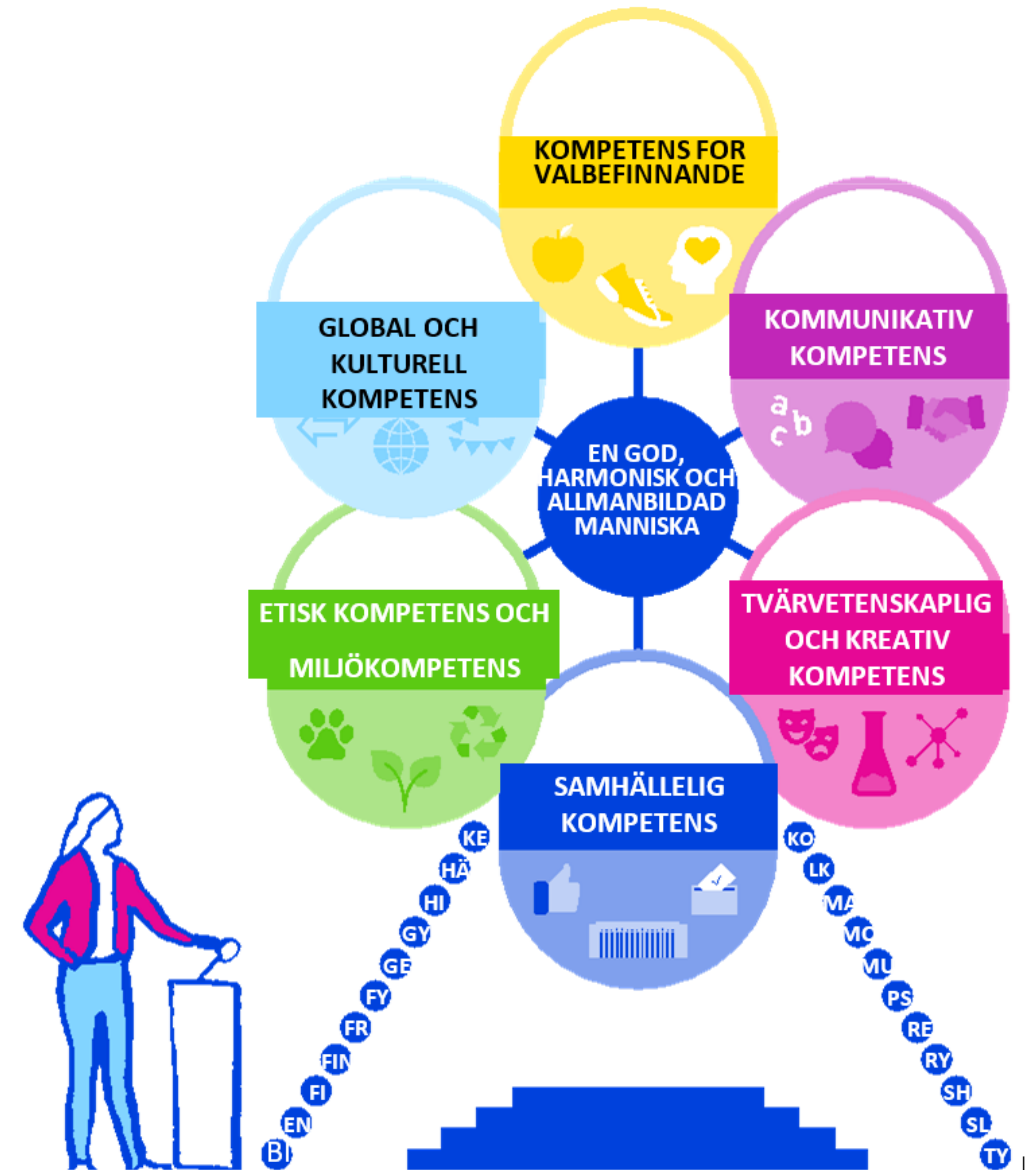
Vad förändras?

- Delområdena inom mångsidig kompetens bildar gemensamma mål för alla läroämnen
- De nationella studierna är indelade i **moduler**, som utgör byggstenarna till de lokala studieavsnitten
 - Studieavsnittens omfattning anges i studiepoäng. Studieavsnitten kan vara av **olika omfattning och gemensamma för flera läroämnen**
 - Gymnasiestudierna omfattar minst 150 i stället för 75 kurser



Vad förändras?

- De studerande erbjuds **mer övergripande och långvarig studiehandledning** än tidigare. De som behöver **stöd** har möjlighet till det.
- Mer fokus på kontakter till det omgivande samhället
 - **samarbete med högskolor,**
 - **internationalisering**
 - **arbetslivs- och företagskunnande**



Delområdena inom mångsidig kompetens bildar gemensamma mål för läroämnena

Den mångsidiga kompetensen omfattar livskompetens och färdigheter att påverka på ett ansvarsfullt sätt. Den mångsidiga kompetensen utvecklas under alla studieavsnitt i gymnasiet.



Mångsidig kompetens i gymnasiet

Mål

- god allmänbildning
- färdigheter att bygga upp en hållbar framtid
- goda färdigheter för fortsatta studier samt arbetslivs- och internationella färdigheter

Global och kulturell kompetens

- Internationella färdigheter och världsmedborgarattityd
- Kunskap om det finländska, europeiska och globala kulturarvet och förståelse för kulturell mångfald
- Färdigheter att agera etiskt i en global värld med media och teknologi

Kompetens för välbefinnande

- Omsorg om sig själv och andra
- Förmåga att identifiera och använda sig av sina egna styrkor samt bygga upp en identitet
- Uthållighet i en värld med ständiga förändringar och överraskningar

Kommunikativ kompetens

- Emotionella färdigheter, förmåga till empati
- Sociala färdigheter, samarbetsförmåga och förmåga till kollaborativt lärande
- Språklig medvetenhet och färdigheter att kommunicera på ett konstruktivt sätt

EN GOD, HARMONISK OCH BILDAD MÄNNISKA

Etisk kompetens och miljökompetens

- Förmåga till värdebaserade och etiska handlingar för det gemensamma bästa
- Förmåga att värdesätta naturens mångfald och forskningsbaserad kunskap om klimatet
- Förståelse av cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion

Samhällelig kompetens

- Demokratiska färdigheter, färdigheter att verka för en trygg, rättvis och hållbar framtid
- Förmåga att använda sin kompetens både för sitt eget och samhällets väl
- Förmåga till förnyelse, arbetslivsfärdigheter och entreprenörsattityd

Tvärvetenskaplig och kreativ kompetens

- Nyfikenhet och motivation att lära sig och finna mening och kombinera information på ett nytt sätt
- Förmåga att strukturera och styra sitt eget lärande, källkritik och utveckling av färdigheter för kontinuerligt lärande
- Multilitteracitet i det digitala samhället

Innehåll – väldigt viktiga och brådskande /LUKE

- Studieavsnitten och periodsystemet
 - hur studieavsnitten bildas utifrån moduler
 - periodsystemet (läsårets uppbyggnad, tekniska system...)
 - studieavsnitten och lärare som är gemensamma med den grundläggande utbildningen
 - erkännande av kunnande, de som byter läroanstalt (olika studieavsnitt)
- Målen för mångsidig kompetens och bedömningen
- Kompanjonlärarskap
 - Inom läroämnena
 - Mellan läroämnena
- Samarbete med högskolor

Innehåll – viktiga och brådskande /LUKE

- Främjande av välbefinnandet (hela skolgemenskapen)
- Verksamhetskultur som präglas av gemenskap
- Uppgifter inom handledning och ansvarsfördelning
- Goda förfaringssätt inom specialundervisningen
- Samarbete med arbetslivet
- Modeller för internationellt samarbete
- Övergångsperioden (GLP 2015 och GLP 2021 parallellt)
- De studerandes kommunikativa färdigheter
- Allmänbildning

Stöd för det lokala Glp-arbetet

- Ubs och UKM sammanställer tillsammans med gymnasiefältet en plan för hur implementeringen av Glp2021 kan stödjas fram till 2025
 - ✓ Den första årsklassen som gått enligt det nya systemet dimitteras våren 2024
 - ✓ Gymnasiernas utvecklingsnätverk, den lokala tutorverksamheten och statsunderstödet för personalfortbildning (Ubs) involveras
 - ✓ Glp2021-turné tillsammans med RFV
- Stödmaterial produceras
- Glp-vertyget för eGrunder publicerades i samband med de nationella gymnasiedagarna
- Ämnes- och tematiska webinarier (februari)
- LUKE-nätverkets Glp-seminarium 8.5.2020

Mål för utvecklingen av läroplansverktyget i eGrunder

- Målet är att läroplansverktyget i framtiden kan användas på kommun- och gymnasienivå **i arbetet med att göra upp läroplanerna och att man söker information i eGrunderna** i stället för i den tryckta publikationen.
- Läroplansverktyget ska inte enbart vara en publikationsplattform för läroplanen, **utan verktyget ska möjliggöra samarbete och de studerande ska också kunna använda informationen som finns där.**
- Mål för läroplansverktyget:
 - Stödjer **planeringen av timfördelningen.**
 - Bidrar till **en smidigare läroplansprocess.**
 - Den studerande kan **enkelt jämföra läroplanerna i olika gymnasier.**

CHECKLISTA FÖR DET LOKALA ARBETET MED GLP

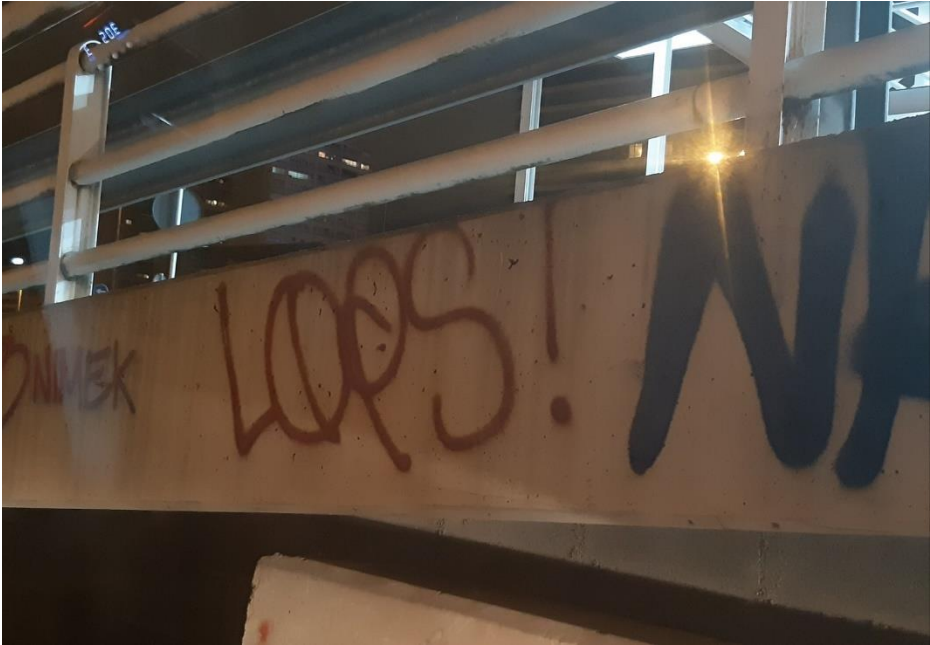




OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

#GLP2021

Lops – Glp inspirerar ...



Tack!

pamela.granskog@oph.fi

www.oph.fi

